

Förslag om ändring av bestämmelser om 2018/19:FPM51 mervärdesskatt och punktskatt på gemensamma försvarsinsatser inom unionen

Finansdepartementet

2019-05-21

Dokumentbeteckning

KOM(2019) 192

Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt och direktiv 2008/118/EG om allmänna regler för punktskatt på gemensamma försvarsinsatser inom unionen

Sammanfattning

Europeiska kommissionen har lämnat förslag om ändringar i mervärdesskattedirektivet och punktskattedirektivet som innebär att motsvarande regler om mervärdesskatt och punktskatt för varor och tjänster som avser försvarsinsatser inom Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato) även ska gälla försvarsinsatser inom unionens ram.

Det kan vara motiverat med särskilda regler för mervärdesskatt och punktskatter vid transaktioner som gäller försvarsinsatser inom unionens ram. Eventuella undantag från de generella reglerna bör dock inte vara vidare än vad som är nödvändigt för insatsernas funktion och de bör vara i linje med vad som redan gäller för andra liknande situationer.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Kommissionen och den höga representanten lade i mars 2018 fram ett gemensamt meddelande om en handlingsplan för militär rörlighet som uppföljning till deras gemensamma meddelande från november 2017 om

förbättrad militär rörlighet i EU. I handlingsplanen erkänns behovet av lika behandling av försvarsinsatser i syfte att minska den administrativa bördan och därmed förseningar och kostnader för militär rörlighet och ge medlemsstaterna incitament att samarbeta. Den kräver att kommissionen bedömer om det är möjligt att anpassa EU:s mervärdesskattebehandling av försvarsinsatser inom EU:s regelverk och Natos beskydd till varandra.

Rådet enades den 19 november 2018 om säkerhet och försvar inom ramen för EU:s globala strategi. Rådet välkomnade de betydande framsteg som gjorts på säkerhets- och försvarsområdet under de två senaste åren och betonade vikten av att hålla tempot uppe i medlemsstaternas och EU-institutionernas fortsatta engagemang. Rådet välkomnade särskilt framstegen i genomförandet av det permanenta strukturerade samarbetet (Pesco) och det pågående genomförandet av insatserna för att förbättra rörligheten för militär personal, materiel och utrustning för rutinverksamhet och under kriser och konflikter inom och utanför EU.

I linje med handlingsplanen och rådets slutsatser är enligt kommissionen syftet med detta förslag att så långt som möjligt anpassa EU:s mervärdesskattebehandling av försvarsinsatser inom EU:s och Natos regelverk till varandra. Bestämmelserna om befrielse från punktskatteplikt bör, enligt vad som anges i punktskattedirektivet, anpassas på ett liknande sätt.

Det framhålls uttryckligen i bakgrunden till förslaget att även om en kollektiv försvarsinsats görs genom det Nordatlantiska fördraget, har unionen ännu inte någon gemensam försvarspolitik.

Förslaget presenterades av kommissionen den 24 april 2019.

1.2 Förslagets innehåll

Förslaget innebär att ett undantag från mervärdesskatt införs för leveranser av varor och tillhandahållanden av tjänster som är avsedda antingen för de väpnade styrkorna i en medlemsstat eller för den civilpersonal som åtföljer dem, eller för försörjning av deras mässar eller marketenterier, när sådana styrkor deltar i en insats på försvarsområdet för att genomföra en unionsverksamhet inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken utanför sin medlemsstat. Leveranser av varor och tillhandahållanden av tjänster för de väpnade styrkorna i den medlemsstat där dessa varor levereras eller tjänster tillhandahålls föreslås dock inte omfattas av undantaget från mervärdesskatteplikt.

Dessutom föreslås befrielse från mervärdesskatt när varor som importeras av en medlemsstats väpnade styrkor är avsedda för bruk av dessa styrkor, eller av den civilpersonal som åtföljer dem eller för försörjning av deras mässar eller marketenterier, när de deltar i en insats på försvarsområdet för att genomföra en unionsverksamhet inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken utanför deras medlemsstat.

Förslaget innebär även att befrielse från punktskatt införs för punktskattebelagda varor som levereras för bruk av de väpnade styrkorna i en annan medlemsstat än den där punktskatten kan tas ut, när dessa styrkor deltar i en insats på försvarsområdet för att genomföra en unionsverksamhet inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken utanför sin medlemsstat.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

De föreslagna ändringarna i mervärdesskattedirektivet genomförs i svensk rätt genom ändringar i mervärdesskattelagen (1994:200). När det gäller ändringar i punktskattedirektivet finns i dag bestämmelser om punktskatter i svensk rätt i bl.a. lagen (1994:1776) om skatt på energi, lagen (1994:1563) om tobaksskatt och lagen (1994:1564) om alkoholskatt. Det finns även bestämmelser om såväl mervärdesskatt som punktskatter i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Kommissionens förslag åtföljs inte av någon konsekvensbedömning. Med tanke på det föreslagna undantagets begränsade tillämpningsområde finns det inga sociala, ekonomiska eller miljömässiga konsekvenser på EU-nivå.

Kommissionen identifierar fem olika områden inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken som skulle omfattas av undantagen: Militära uppdrag och insatser, stridsgrupper, ömsesidigt bistånd, Pesco och Europeiska försvarsbyråns verksamhet. Det är endast för Europeiska försvarsbyråns verksamhet som kostnader för eventuella förluster av mervärdesskatteintäkter uppskattats. Förlusten för alla medlemsstater skulle för denna verksamhet kunna bli omkring 80 miljoner euro. Därtill kommer eventuellt minskade intäkter från punktskatter på energiprodukter (t.ex. bränsle och el) men dessa har inte uppskattats.

Genom förslaget om att utvidga tillämpningsområdet för undantagen från mervärdesskatteskatteplikt skulle de mervärdesskatteintäkter som uppbärs av medlemsstaterna och därmed de egna medlen från mervärdesskatt kunna minska. Även om det inte kommer att uppstå några negativa konsekvenser för EU:s budget, eftersom de egna medel som baseras på bruttonationalinkomsten (BNI) uppväger alla utgifter som inte täcks av traditionella egna medel och mervärdesskattebaserade egna medel, skulle alla medlemsstater behöva uppväga de mervärdesskattebaserade egna medel som inte uppbärs från vissa medlemsstater genom de BNI-baserade egna medlen. Punktskatt ingår inte i de egna medlen. Därför påverkar denna skatt inte unionens budget.

Regeringen anser att eventuella kostnader för statsbudgeten ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar samt att eventuella kostnader för EU:s budget ska hanteras inom EU-budgetens befintliga ram.

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Det kan vara motiverat med särskilda regler för mervärdesskatt och punktskatter vid transaktioner som gäller försvarsinsatser inom unionens ram. Eventuella undantag från de generella reglerna bör dock inte vara vidare än vad som är nödvändigt för insatsernas funktion och de bör vara i linje med vad som redan gäller för andra liknande situationer.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas, förutom kommissionens, ståndpunkter är inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslagen remitterades den 6 maj 2019. Remisstiden går ut den 11 juni 2019. Några synpunkter har ännu inte inkommit.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Den rättsliga grunden för att harmonisera mervärdesskatte- och punktskatteområdena är artikel 113 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Enligt artikel 113 ska rådet genom enhälligt beslut på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén anta bestämmelser om harmonisering av bl.a. omsättningsskatter för att säkerställa att den inre marknaden fungerar.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Den bristande överensstämmelsen mellan mervärdesskattebehandlingen och punktskattebehandlingen i fråga om försvarsinsatser i EU:s och Natos regelverk har sin grund i nuvarande mervärdesskattedirektiv och punktskattedirektiv. Medlemsstaterna kan därför inte hantera detta på egen hand. Kommissionen anser därför att förslaget är i enlighet med subsidiaritetsprincipen. Kommissionen anser vidare att förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen, eftersom det inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen i fördragen om en väl fungerande inre marknad och den gradvisa utformningen av en gemensam försvarspolitik inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. Genom

detta förslag kommer undantagens tillämpningsområde att vara lika omfattande för unionens och Natos insatser på försvarsområdet. Även om eventuella undantag påverkar skatteintäkterna kommer enligt kommissionen en utvidgning av tillämpningsområdet för dessa undantag till att omfatta EU:s insatser på försvarsområdet få en minimal påverkan på skattebasen.

Regeringen instämmer i bedömningen att förslagen om ändring i mervärdesskattedirektivet och punktskattedirektivet är förenliga med såväl subsidiaritetsprincipen som proportionalitetsprincipen.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Behandling av förslaget kommer att ske i rådsarbetsgruppen för skatter.

4.2 Fackuttryck/termer